

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RAJCZY ZA ROK 2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rajczy jest jednostką organizacyjną Gminy Rajcza realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, działającą na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Rady Gminy w Rajczy z dnia 18 kwietnia 1990r. Realizuje zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji oraz koordynuje realizację zadań wynikających z ustawy pomocy społecznej oraz wielu innych ustaw i programów. Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła. Praca Ośrodka ukierunkowana jest w szczególności na pomoc finansową, pomoc rzeczową, pomoc instytucjonalną, pomoc usługową, poradnictwo specjalistyczne, pracę socjalną. W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania w formie pieniężnej i niepieniężnej min:

1. przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
2. prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
3. należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
4. potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
5. przyznawanie i wypłacanie świadczeń w formie pomocy materialnej dla uczniów,
6. przyznawanie „Karty Dużej Rodziny”,
7. prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,
8. przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych (500+).
9. przyznawanie świadczenia "Dobry start „ (300 +).

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2020r. ogółem z pomocy społecznej skorzystało 611 osób. Wypłacono:

- **zasiłek stały** który przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy jeżeli jej dochody jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku stałego nie może być wyższa niż **645,00 zł** miesięcznie:
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż **30 zł**.

Zasiłek stały w 2020r. pobierały 44 osoby, wypłacono 481 świadczeń na **kwotę 276.785 zł**,

- **zasiłek okresowy** – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę , niepełnosprawność, bezrobocie niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnieniu kryterium dochodowego . Zasiłek okresowy wypłacono dla 49 osób udzielono 173 świadczenia na **kwotę 71.239 zł.**

- **zasiłek celowy** : w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności , leków i leczenia, opał , odzieży , niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie /rodzinie , która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W ubiegłym roku zasiłek celowy wypłacono **dla 148 osób na kwotę 146.229 zł** w tym **25 zasiłków celowych specjalnych na kwotę 16.595 zł**

W roku ubiegłym GOPS partycypował w kosztach pobytu naszych mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej, które to jest zadaniem własnym Gminy. Koszt utrzymania w DPS –ach jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy. Z tej formy pomocy skorzystały 3 osoby samotne, niepełnosprawne. Na ten cel wydatkowano kwotę **60.014 zł.** W związku z organizowaną akcją kolonijną w ramach dotacji rządowej na realizację wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin najuboższych gmina otrzymała 2 miejsca do **Dźwirzyna** (od 17.08.2020r. do 30.08.2020r.) na kolonie letnie organizowane przez Kuratorium Oświaty w Katowicach. Koszty transportu dzieci na miejsce zbiórki do Katowic i odbiór dzieci po powrocie rodzice pokryli we własnym zakresie.

REALIZACJA PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU „ - Program wieloletni „ Posiłek w szkole i w domu „ realizowany w latach 2019 – 2023. Celem tego programu jest m.in. – wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci a w szczególności przyznawania pomocy w formie świadczenia na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin. W ramach Programu prowadzone były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania . Z bezpłatnych posiłków skorzystało 189 uczniów szkół podstawowych, średnich i przedszkoli. Ponadto przyznano dla 57 osób zasiłek celowy na zakup artykułów spożywczych. Ogółem koszt tego zadania to kwota **71.393 zł** z tego **18.193 zł** to dotacja otrzymana z budżetu państwa, pozostała część środków finansowych w **kwocie 53.200 zł** to środki własne gminy .

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE I SPOŁECZNE - opłacane są za osoby pobierające świadczenia w formie zasiłków stałych, świadczeń pielęgnacyjnych , specjalnych zasiłków opiekuńczych. Liczba osób uprawnionych to 63 osoby, odprowadzono 686 składek zdrowotnych. Wydatkowano kwotę **44.265 zł** . W myśl ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych odprowadzono **479** składek na ubezpieczenie emerytalno rentowe dla 44 osób pobierających świadczenia opiekuńcze na **kwotę 159.286 zł.**

REALIZACJA INNYCH ZADAŃ POWIERZONYCH OŚRODKOWI POMOCY SPOŁECZNEJ W RAJCZY

1). ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są :

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ,
- świadczenia opiekuńcze – zasiłek pielęgnacyjny , specjalny zasiłek opiekuńczy , zasiłek dla opiekuna, - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”,
- świadczenia rodzicielskie.

W 2020 roku na świadczenia rodzinne i opiekuńcze wydatkowano ogółem **3.191.767 zł** w tym:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami - **1.246.963 zł** ,
- świadczenia opiekuńcze - **1.019.860 zł**,
- zasiłek pielęgnacyjny - **652.052 zł**,
- świadczenie rodzicielskie – **207.892 zł**,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - **65.000 zł**.

2). ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE (500 +)

Świadczenia wychowawcze zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci , przysługują od 1 kwietnia 2016 roku do nadal. Świadczenie to przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia niezależnie od dochodu. W okresie od stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 roku uprawnionych do świadczenia wychowawczego było 1447 dzieci . Wypłacono **18.233** świadczenia na **kwotę 9.026.738 zł** .

3) REALIZACJA ZADANIA : PROGRAM „DOBRY START” – zgodnie z ustawą z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizujemy od m-ca lipca 2018 r. rządowy program wsparcia rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. W roku ubiegłym liczba złożonych wniosków wyniosła **720**. Wypłacono **1067** świadczeń na kwotę **320.100 zł** .

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej. W 2020r. GOPS poniósł koszty związane z pobytem 4 dzieci w pieczy zastępczej w wysokości **10.477zł**.

4).ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a jeśli się uczy w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują , jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza **900,00 zł** , w wysokości bieżąco ustalonych alimentów , jednakże nie wyżej niż **500 zł** na dziecko , w przypadku bezskuteczności egzekucji.

Liczba osób uprawnionych **37**, wypłacono **428** świadczeń, wydatkowano kwotę **159.240 zł**. Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowanie wobec 31 dłużników alimentacyjnych od których wpłynęły zwroty do budżetu na **kwotę 78.477,50 zł** z tego :

- **60.262,68 zł** przekazano na dochody budżetu państwa (odsetki **32.940,43 zł.**),
- **18.214.82 zł** przekazano na dochody własne organu właściwego .

5). POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

, - to pomoc materialna o charakterze socjalnym, przyznawana jest na zasadach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz.2198) z jednoczesnym zastosowaniem regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy. W 2020 roku wydano 120 decyzji o przyznanie stypendium socjalnego dla 120 uczniów na kwotę **106.429 zł** z czego **95.786 zł** to otrzymana dotacja z budżetu państwa, zaś **10.643 zł** to środki własne gminy.

6). KARTA DUŻEJ RODZINY

W dniu 16 czerwca 2014r. Uchwałą Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych- Karta Dużej Rodziny . Jest to program ogólnopolski skierowany do rodzin, które w momencie składania wniosku mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, niezależnie od dochodu. Karta Dużej Rodziny wydawana jest bezpłatnie i oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień .Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej ,rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Partnerzy Karty Dużej Rodziny są wymienieni na stronie internetowej WWW.rodzina.gov.pl, gdzie lista jest systematycznie aktualizowana. W 2020 r. **wydano 91** Kart Dużej Rodziny z tego 52 dla rodziców, 39 dla dzieci.

7). POMOC ŻYWNOŚCIOWA DLA NAJUBOŻSZYCH

W ramach współpracy z Zarządem Wojewódzkim Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Katowicach realizujemy program pomocy żywnościowej na lata 2014 – 2020 Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym FEAD, realizowanego w podprogramie 2020. W ramach niniejszej pomocy żywnościowej w formie paczek żywnościowych skorzystały **454 osoby**. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. rozdysponowaliśmy **28 t.444** kg żywności.

8). ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE.

W roku 2020 odbyły się 2 posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Rajczy. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się w trybie interwencyjnym w celu pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych . Skład członków spotkań był ruchomy z uwagi na ogłoszony stan epidemiczny i zależny od potrzeb rodzin W okresie od stycznia 2020 r.

do 31 grudnia 2020 r. do Zespołu wpłynęły 23 Niebieskie Karty A.

21 Kart zostało złożonych przez funkcjonariuszy KP w Rajczy,

2 złożone przez pracowników socjalnych GOPS.

Powołano 23 grupy roboczych, w skład, których weszli przedstawiciele:

1). Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rajczy.

2). Komisariatu Policji w Rajczy.

3). Oświaty.

Członkowie grup roboczych rozwiązywali problemy związane z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Wypełniono 22 Formularze Niebieskich Kart C, oraz 22 Niebieskich Kart D. 23 osoby otrzymały Niebieską kartę B. Poinformowano ofiary i sprawców o możliwości pomocy oraz zasadach działania Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas posiedzeń Zespołu przedstawiciele poszczególnych grup roboczych przedstawili prace z rodzinami dotkniętymi przemocą.

Zakończono prowadzenie procedury Niebieskiej Karty w 12 środowiskach.

Do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rajczy na leczenie odwykowe skierowano 18 osób. 4 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie zostały skierowane do udziału w Programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej, realizowany w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu.

W sześciu przypadkach wystąpiono do Sadu Rodzinnego w Żywcu z prośbą o nadanie kuratora rodzinnego. Jeden sprawca przemocy odbywa karę pozbawienia wolności za znęcanie się nad rodziną. 13 ofiar przemocy w rodzinie złożyło zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na Komisariacie Policji w Rajczy. 4 rodziny były objęte dozorem kuratora sądowego z 2 rodzinami pracował asystent rodziny.

Rajcza, dnia 20.04.2021 r.

Z up. WÓJTA GMINY
p.o. Kierownika GOPS

mgr Bożena Paciorek